

ARCHIVNÍ ČASOPIS

OBSAH INHALT CONTENTS

ROČNÍK 72
ROK 2022

VYDÁVÁ ODBOR ARCHIVNÍ SPRÁVY A SPISOVÉ SLUŽBY MV ČR
V TISKÁRNĚ MINISTERSTVA VNITRA ČR, s. p. o.

OBSAH

Úvod (Jana Vojtíšková k AČ 2).....	101
Úvod (Jana Vojtíšková k AČ 3).....	229

ČLÁNKY

Miroslava Breburdová: K otázce vymezení archivních fondů četnických stanic a okresních četnických velitelství	5
Jiří Brňovják: Provenienční hledisko v typologii vývoje erbovních miniatur vídeňských dvorských kancelářů v 16.–19. století.....	133
Kateřina Doležalová: Pastýřské listy královéhradeckých biskupů z let 1733–1830	170
Martina Dvořáková – Michal Hradiš – Petr Žabička – Jan Kohút – Martin Kiš – Karel Beneš: Využití PERO OCR při přepisu rukopisů.....	14
Ivana Ebelová: Židovské komise se zřetelem ke komisi ekonomické a policejní v písemnostech české komory v první čtvrtině 18. století.....	159
Jaromír Florian: Spisová služba u okresního politického úřadu v Boskovicích od poloviny sedmdesátých let 19. století do roku 1928	317
František Iša: Dělová koule jako iniciátor úředního jednání, aneb krajší poslové a celozemské oběžníky po polovině 18. století	198
Martin Janda: Spor o les Rychtářství – kauza linoucí se třemi stoletími optikou diplomatiky	302
Pavel Koblasa: Správa státního pozemkového majetku na území Českého království v letech 1784–1831 v zrcadle archivního fondu Administrace státních statků	357
Jindřich Kolda: Vstup do ženského řádu a jeho byrokratizace v raném novověku	120
Kateřina Kovárová: Komunikace lesních úřadů velkostatku v první polovině 19. století	297
Marie Macková: Roční zpráva: způsob komunikace s nadřazeným úřadem v 19. století (na příkladu finanční správy)	251
Lenka Martínková: Vznik moderní úřední komunikace ve veřejnoprávním prostoru: na příkladu vztahu mezi církevní a státní správou v jižních Čechách v letech 1780–1880 (1900)	230
Marie Mírková: Inventarizace rodinných archivů novodobých majitelů velkostatků ve Státním oblastním archivu v Plzni na příkladu Rodinného archivu Škodů	367
Milada Sekyrková: Možnosti komunikace pražské univerzitní kanceláře s nadřazenými institucemi (po roce 1784).....	278
Pavla Slavičková: Úřední písemnosti v kamerálním účetnictví.....	262
Zbyněk Svíták: Jak rozdělovat písemnosti u konkrétního vydavatele?.....	111
Jana Vojtíšková: K písemné úřední komunikaci v (raném) novověku (zvláště na příkladu královských měst v Čechách)	103
Lenka Vrchotová: Normalizace papírového formátu v bankovní kanceláři. Cesta k jednotné komunikaci a úřadování	335

DISKUSE

Ivana Houšková: Reprodukční právo, poplatky za ně a licence	383
Karel Řeháček: 1+3, 1+5 nebo snad 1+10?	381
Karel Řeháček: Masovost, nebo kvalita? Jak na archivní edukaci 21. století?	386
Karel Řeháček: „My“ a „oni“ po dvaceti letech	28

ZPRÁVY

Mikuláš Čtvrtník viz Michal Wanner

Danuše Dostálová: Seminář západočeských archivářů v Nových Hamrech	429
Ilona Dostálová: Zahraniční cesty Odboru archivní správy a spisové služby, Národního archivu, Moravského zemského archivu, Zemského archivu a státních oblastních archivů v roce 2021	389
Ivana Ebelová: 41. mezinárodní konference Archivu hlavního města Prahy: Fenomén „primátor“. Osobnosti v čele měst v 19. a 20. století.....	394
Jan Hanousek: Exkurze Katedry pomocných věd historických a archivního studia Filozofické fakulty Univerzity Karlovy.....	220
Radka Heisslerová: Zpráva o fondu historika umění Oldřicha Jakuba Blažička v Archivu Národní galerie v Praze	30
Eliška Hospasková: Křivolaké cesty <i>ad fontes</i> ? Zamyšlení nad vztahem současné historické vědy k archivům	406
Otto Chmelík: 2. pracovní setkání zemědělsko-lesnických a šlechtických archivářů z českých zemí v Třeboni	399
Petr Karlíček: Zpráva o spolupráci ústeckého městského archivu a muzea v přírodě Zubrnice (2021)	38
Tereza Lišková: Workshop Prameny mlčí... naší vinou? Perspektivy výzkumu seriálních pramenů v kontextu ochrany osobních údajů	48
Jakub Mareček: Iglavia historica – Arcana compactatorum	51
Karel Řeháček: Archivní partnerství státních archivů v Plzni a Košicích.....	41
Karel Řeháček: Do archivů? Děkuji, raději ne! Nebo že by snad přece jen ano?	402
Karel Řeháček: Porta fontium a její význam pro vzdělávání učitelů dějepisu	52
Dalibor Státník: 70 let Archiv Košice ...	57
Michal Wanner – Mikuláš Čtvrtník: 9. výroční konference Mezinárodní archivní rady v Římě	409
Michal Wanner: Konference „ <i>Rozptýlené dědictví, přemístění a restituce archivů v Evropě po 1. světové válce</i> “	61

OSOBNÍ ZPRÁVY

Hana Hrachová: Petros Cironis	78
Karol Bílek: Karel Herčík neodešel	79
Hana Kábová: Soukromá badatelka Jaroslava Hoffmanová (*18. března 1942 v Kamenici u Jihlavy).....	71
Jiří Křesťan: Po zásluze oceněná jubilantka Lenka Kločková	432
Jan Vaňata: Životní jubileum Ladislavy Nohovcové	66
Karel Řeháček: Životní jubileum Jana Pelanta	81
Ladislava Nohovcová: Životní jubileum Evy Waskové	76

LITERATURA

Martin Dolejský: „Bildungsroman“ Karla Teigehe.....	440
Vanda Fouňová: Radek Lunga – Jiří Roháček, <i>Umlčené hlasy. Zum Schweigen gebrachte Stimmen. Rekviziční dokumentace zvonů českého, moravského a slezského pohraničí z let 1942–1943</i>	444
Martina Hřebenáčová: Markéta Marková, <i>Hranice a hraničení v českých zemích ve středověku</i>	88
Pavel Koblasa: Thomas Huber-Frischeis – Rainer Valenta – Nina Knieling – Hans Petschar, <i>Die Familien-Fideikommissbibliothek des Hauses Habsburg-Lothringen 1835–1918</i>	439
Tomáš Krejčík: Jana Čermáková – Karel Maráz – Jindra Pavelková – Miroslav Svoboda, <i>Katalog pečeti Archivu města Brna 1/1 (1208–1348) a 1/2 (1350–1410).</i>	84
Zdeněk Martínek: Středočeský sborník historický, 45/2019, č. 1–2.	91

Dalibor Státník: Zborník spoločnosti slovenských archivárov 2019–2020	435
Michal Wanner: Wojciech Bogumil Jastrzębowski, <i>Traktat o wiecznym przymierzu między narodami ucywilizowanymi: Konstytucja dla Europy</i>	83
Michal Wanner: Jacek Krochmal, <i>Skarby w archiwach zaklęte / Enchanted treasures from the archives: Dzieje Polski w dokumencie archiwalnym / A history of Poland in archive documents. Część I: Dawna Polska (do 1795 roku) / Part I: Old Poland (to 1795)</i>	90

AUTOŘI TOHOTO ČÍSLA

Číslo 1	95
Číslo 2	224
Číslo 3	229
Číslo 4	448

INHALT

Einleitung (Jana Vojtíšková ad AČ 2_22)	101
Einleitung (Jana Vojtíšková ad AČ 3_22)	229

ARTIKEL

Miroslava Breburdová: Zur Frage der Bestimmung der Archivsammlungen der Gendarmerieposten und der Bezirksdirektionen der Gendarmerie	5
Jiří Brňovják: Der Provenienzaspekt bei der Entwicklungstypologie von Wappenminiaturen der Wiener Hofkanzleien im 16. – 19. Jahrhundert	133
Kateřina Doležalová: Hirtenbriefe der Königrätzer Bischöfe aus den Jahren 1733–1830	170
Martina Dvořáková – Michal Hradiš – Petr Žabička – Jan Kohút – Martin Kišš – Karel Beneš: Verwendung des Toolkits PERO OCR bei der Transliteration von Manuskripten	14
Ivana Ebelová: Die jüdischen Kommissionen hinsichtlich der ökonomischen und polizeilichen Kommission in den Schriftstücken der böhmischen Kammer im ersten Viertel des 18. Jahrhunderts	159
Jaromír Florian: Schriftgutverwaltung der Bezirksbehörde Boskowitz von Mitte der siebziger Jahre des 19. Jahrhunderts bis 1928	317
František Iša: Eine Kanonenkugel als Initiator einer Amtshandlung, oder Bezirksboten und landesweite Rundschreiben nach Mitte des 18. Jahrhunderts	198
Martin Janda: Der Streit um den Wald Rychtářství – eine Causa die sich durch drei Jahrhunderte zieht aus Sicht der Diplomatie	302
Pavel Koblasa: Die Verwaltung des staatlichen Grundbesitzes im Königreich Böhmen in den Jahren 1784–1831 vor dem Hintergrund des Archivbestandes „ <i>Verwaltung der Staatsgüter</i> “	357
Jindřich Kolda: Eintritt in einem Frauenorden und seine Bürokratisierung in der frühen Neuzeit	120
Kateřina Kovárová: Kommunikation der Waldbehörden von Großgrundbesitz in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts	297
Marie Macková: Jahresbericht: Acht und Weise der Kommunikation mit einer übergeordneten Behörde im 19. Jahrhundert (am Beispiel der Finanzverwaltung)	251
Lenka Martínková: Entstehung der modernen behördlichen Kommunikation im öffentlichen Raum: am Beispiel der Beziehung zwischen kirchlicher und staatlicher Verwaltung in Südböhmen in den Jahren 1780 bis 1880 (1900)	230
Marie Mírková: Inventur der Familienarchive neuzeitlicher Großgrundbesitzer im Staatlichen Gebietsarchiv in Pilsen am Beispiel des Archivs der Familie Škoda Organisation des Bestandes	367
Milada Sekyrková: Die Kommunikation der Prager Universitätskanzlei mit den übergeordneten Institutionen (nach 1784)	278
Pavla Slavičková: Amtliche Schriftstücke in der Kameralbuchhaltung	262
Zbyněk Sviták: Wie teilt man Schriftstücke bei einem konkreten Herausgeber ein?	111
Jana Vojtíšková: Zur schriftlichen Behördenkommunikation in der (frühen) Neuzeit (insbesondere am Beispiel der königlichen Städte in Böhmen)	103
Lenka Vrchotová: Normierung des Papierformats im Bankbüro. Weg zu einer einheitlichen Kommunikation in der Amtsführung in den 20.–40. Jahren des 20. Jahrhunderts	335

DISKUSSION

Ivana Houšková: Vervielfältigungsrecht und die damit verbundenen Gebühren und Lizenzen	383
Karel Řeháček: 1+3, 1+5 oder vielleicht 1+10? ...	381

Karel Řeháček: Massenhaft oder qualitativ hochwertig? Wie soll die Ausbildung im Archivwesen des 21. Jahrhunderts aussehen?	386
Karel Řeháček: „Wir“ und „sie“ nach zwanzig Jahren	28

NACHRICHTEN

Danuše Dostálová: Seminar der westböhmischen Archivare in Nové Hamry	429
Ilna Dostálová: Auslandsreisen der Abteilung für Archivverwaltung und Schriftgutverwaltung, des Nationalarchivs, des Mährischen Landesarchivs, des Landesarchivs und der Staatlichen Gebietsarchive im Jahr 2021	389
Ivana Ebelová: 41. internationale Tagung des Archivs der Hauptstadt Prag: Das Phänomen „Oberbürgermeister“. Persönlichkeiten in der Führung der Städte im 19. und 20. Jahrhundert	394
Jan Hanousek: Exkursion des Lehrstuhles für historische Hilfswissenschaften und Archivistik der Philosophischen Fakultät der Karlsuniversität	220
Radka Heisslerová: Bericht über die Sammlung des Kunsthistorikers Oldřich Jakub Blažíček im Archiv der Nationalgalerie in Prag	30
Eliška Hospasková: Krumme Wege <i>ad fontes</i> ? Überlegungen zum Verhältnis der zeitgenössischen Geschichtswissenschaften zu den Archiven	406
Otto Chmelík: 2. Arbeitstreffen der land- und forstwirtschaftlichen und adeligen Archivare aus den böhmischen Ländern in Třeboň	399
Petr Karlíček: Bericht über die Zusammenarbeit des Stadtarchivs Ústí nad Labem und des Freilichtmuseums Zubrnice (2021)	38
Tereza Lišková: Workshop „Die Quellen bleiben stumm... Sind wir daran Schuld? Perspektiven der Forschung serieller Quellen im Zusammenhang mit dem Schutz personenbezogener Daten“	48
Jakub Mareček: Iglavia historica – Arcana compactatorum.	51
Karel Řeháček: Auf in die Archive? Danke, lieber nicht! Oder doch?	402
Karel Řeháček: Partnerschaft der Staatsarchive in Pilsen und Košice	41
Karel Řeháček: Porta fontium und ihre Bedeutung für die Ausbildung von Geschichtslehrern	52
Dalibor Státník: 70 Jahre des Staatsarchivs in Košice	57
Michal Wanner: Konferenz „ <i>Verstreutes Erbe, Verlagerung und Rückgabe von Archiven in Europa nach dem 1. Weltkrieg</i> “	61
Michal Wanner – Mikuláš Čtvrtník: 9. Jahreskonferenz des Internationalen Archivrats in Rom	409

PERSÖNLICHE NACHRICHTEN

Hana Hrachová: Petros Cironis	78
Karol Bílek: Karel Herčík ist nicht geschieden	79
Hana Kábová: Private Forscherin Jaroslava Hoffmanová (geb. am 18. März 1942 in Kamenice u Jihlavy)	71
Jiří Křesťan: Die verdienstermaßen ausgezeichnete Jubilarin Lenka Kločková	432
Jan Vaňata: Das Jubiläum von Ladislava Nohovcová	66
Karel Řeháček: Zum Jubiläum Jan Pelant	81
Ladislava Nohovcová: Das Jubiläum von Eva Wasková ...	76

LITERATUR

Martin Dolejský: Der „Bildungsroman“ von Karel Teige. T. Sudzinová, J. Wiendl (eds.): Karel Teige: <i>Deníky 1912–1925 (Tagebücher 1912–1925)</i>	440
--	-----

Vanda Fouňová: R. Lunga – J. Roháček, <i>Umlčené hlasy. Zum Schweigen gebrachte Stimmen. Rekviční dokumentace zvonů českého, moravského a slezského pohraničí z let 1942–1943. (Requisitionsdokumentation der Glocken der böhmischen, mährischen und schlesischen Grenzgebiete aus den Jahren 1942–1943.)</i>	444
Martina Hřebenáčová: Markéta Marková, <i>Grenzen und Grenzziehung in den böhmischen Ländern im Mittelalter</i>	88
Pavel Koblasa: T. Huber-Frischeis – R. Valenta – N. Knieling – H. Petschar, <i>Die Familien-Fideikommissbibliothek des Hauses Habsburg-Lothringen 1835–1918</i>	439
Tomáš Krejčík: Jana Čermáková – Karel Maráz – Jindra Pavelková – Miroslav Svoboda, <i>Katalog der Siegel im Brünnner Stadtarchiv 1/1 (1208–1348) und 1/2 (1350–1410) (Katalog pečeti Archivu města Brna (1208–1348) a 1/2 (1350–1410))</i>	84
Zdeněk Martínek: Sammelband zur Geschichte von Mittelböhmen (<i>Středočeský sborník historický</i>), 45/2019, Nr. 1–2. ...	91
Dalibor Státník: Sammelband der Gesellschaft der slowakischen Archivare 2019–2020.....	435
Michal Wanner: Wojciech Bogumil Jastrzębowski, <i>Traktat o wiecznym przymierzu między narodami ucywilizowanymi: Konstytucja dla Europy</i>	83
Michal Wanner: Jacek Krochmal, <i>Skarby w archiwach zaklęte / Enchanted treasures from the archives Dzieje Polski w dokumencie archiwalnym / A history of Poland in archive documents. Część I: Dawna Polska (do 1795 roku) / Part I : Old Poland (to 1795)</i>	90

AUTOREN DIESER NUMMER

Numer 1	95
Numer 2	224
Numer 3	229
Numer 4	448

CONTENTS

Introduction (Jana Vojtíšková ad AČ 2_22)	101
Introduction (Jana Vojtíšková ad AČ 3_22)	229

ARTICLES

Miroslava Breburdová: On the Question of Defining Archival Collections of Gendarmerie Stations and District Gendarmerie Headquarters	5
Jiří Brňovjak: The Provenance Perspective in the Typology of the Development of Heraldic Miniatures of the Viennese Court Offices in the 16th – 19th Centuries	133
Martina Dvořáková – Michal Hradiš – Petr Žabička – Jan Kohút – Martin Kišš – Karel Beneš: The Use of PERO OCR in Manuscript Transcription.....	14
Kateřina Doležalová: Pastoral Letters of the Bishops of Hradec Králové from 1733–1830	170
Ivana Ebelová: Jewish Commissions with Regard to the Economic and Police Commission in Documents of the Bohemian Chamber in the First Quarter of the 18th Century.....	159
Jaromír Florian: Records Management at Boskovice District Council from the mid- 1870s to 1928	317
František Iša: The Cannonball as an Initiator of Official Actions, or Regional Messengers and Continental Circulars after the Middle of the 18th Century	198
Martin Janda: The Dispute over the Rychtářství Forest – a Case Spanning Three Centuries Viewed through the Lens of Diplomacy	302
Pavel Koblasa: Administration of State Land Property in the Kingdom of Bohemia between 1784 and 1831 as Reflected in the Administration of State Estate Archival Fond	357
Jindřich Kolda: Entry to a Female Monastic Order and its Bureaucratisation in the Early Modern Period	120
Kateřina Kovárová: Communication of the Forestry Authorities of a Grand Estate in the First Half of the 19th Century	297
Marie Macková: Annual Reports: a Method of Communication with the Superior Authority in the 19th Century (Using Financial Administration as the Example).....	251
Lenka Martínková: The Emergence of Modern Official Communication in Governance: the Example of the Relationship between Church and State Administration in South Bohemia between 1780–1880 (1900)	230
Marie Mírková: Inventory of Family Archives of Modern Owners of Large Estates in the State Regional Archive in Plzeň on the Example of the Škoda Family Archive. Organisation of the Fond.....	367
Milada Sekyrková: Communication between the Prague University Office and Superior Institutions (after 1784)	278
Pavla Slavičková: Official Documents in Cameral Accounting	262
Zbyněk Sviták: How to Divide Documents in the Case of a Specific Publisher?	111
Jana Vojtíšková: Written Official Communication in the (Early) Modern Period (with Particular Regard to Royal Towns in Bohemia)	103
Lenka Vrchotová: Standardisation of Paper Format in the Bank Office. The Road to Unified Communication in Official Practice from the 1920s to the 1940s	335

DISCUSSION

Ivana Houšková: Copyright, Copyright Fees and Licences	383
---	-----

Karel Řeháček: 1+3, 1+5 or maybe 1+10?.....	381
Karel Řeháček: Quantity, or Quality? How to Approach Archival Education in the 21st Century?.....	386
Karel Řeháček: “Us” and “Them” after Twenty Years	28

REPORTS

Danuše Dostálová: Seminar of West Bohemian Archivists in Nové Hamry	429
Ilona Dostálová: Foreign Trips of the Archiving Administration and Filing Service Department, National Archives, Moravian Provincial Archives, Provincial Archives and State Regional Archives in 2021... 389	
Ivana Ebelová: 41st International Conference of the Prague City Archives: the Phenomenon of the Mayor. City Leaders in the 19th and 20th Centuries	394
Jan Hanousek: Excursion of the Department of Auxiliary Historical Sciences and Archive Studies of Faculty of Arts of Charles University	220
Radka Heisslerová: Report on the Collection of Art Historian Oldřich Jakub Blažíček in the Archives of the National Gallery in Prague.....	30
Eliška Hospasková: Crooked Roads <i>ad fontes</i> ? Reflections on the Relation of Contemporary Historical Science to Archives	406
Otto Chmelík: 2nd Work Meeting of Agricultural-forestry and Aristocratic Archivists from the Czech Lands in Třeboň	399
Petr Karlíček: Report on the Co-operation between the Ústí Municipal Archives and the Zubrnice Open Air Museum (2021)	38
Tereza Lišková: Workshop Prameny mlčí... naší vinou? (<i>The sources are silent... our doing?</i>) Prospects of Research on Serial Sources in the Context of Personal Data Protection.....	48
Jakub Mareček: Iglavia historica – Arcana compactatorum.	51
Karel Řeháček: Archive Partnership of the State Archives in Pilsen and Košice	41
Karel Řeháček: In to the Archives? I'd rather not, thank you! Or maybe I would after all?	402
Karel Řeháček: Porta Fontium and its Importance for History Teacher Education	52
Dalibor Státník: 70 years of the State Archives in Košice	57
Michal Wanner: Conference “ <i>Rozptýlené dědictví, přemístění a restituce archivů v Evropě po 1. světové válce</i> ” (<i>Scattered Heritage, Relocation and Renewal of Archives in Europe after World War I</i>)	61
Michal Wanner – Mikuláš Čtvrtník: 9th Annual Conference of the International Council on Archives in Rome.....	409

INDIVIDUAL REPORTS

Hana Hrachová: Petros Cironis	78
Karol Bílek: Remembering Karel Herčík	79
Hana Kábová: Private researcher Jaroslava Hoffmanová (*18 March 1942 in Kamenice u Jihlavy)	71
Jiří Křešťan: Deservedly awarded jubilarian Lenka Kločková	432
Jan Vaňata: Ladislava Nohovcová's jubilee	66
Karel Řeháček: Jan Pelant's Jubilee.....	81
Ladislava Nohovcová: Eva Waskova's jubilee.....	76

BOOK REVIEWS

Martin Dolejský: „Bildungsroman“ Karla Teige. (Teige's Bildungsroman) T. Sudzinová – J. Wiendl (eds.): Karel Teige: <i>Deníky 1912–1925 (Diaries 1912–1925)</i>	440
Vanda Fouňová: Radek Lunga – Jiří Roháček, <i>Umlčené hlasy. Zum Schweigen gebrachte Stimmen. Rekviční dokumentace zvonů českého, moravského a slezského pohraničí z let 1942–1943. (Silenced voices. Requisition documentation of bells of the Czech, Moravian and Silesian border region from 1942–1943).</i>	444
Martina Hřebenáčová: Markéta Marková, <i>Hranice a hraničení v českých zemích ve středověku. (Borders and Boundary Making in the Czech Lands in the Middle Ages.)</i>	88
Pavel Koblasa: Thomas Huber-Frischeis – Rainer Valenta – Nina Knieling – Hans Petschar, <i>Die Familien-Fideikommissbibliothek des Hauses Habsburg-Lothringen 1835–1918</i>	439
Tomáš Krejčík: Jana Čermáková – Karel Maráz – Jindra Pavelková – Miroslav Svoboda, <i>Katalog pečeti Archivu města Brna (Catalogue of Seals of the Brno City Archives) 1/1 (1208–1348) and 1/2 (1350–1410).</i>	84
Zdeněk Martínek: Středočeský sborník historický, 45/2019, Nos. 1-2.	91
Dalibor Státník: Zborník spoločnosti slovenských archivárov 2019–2020 (Collection of the Society of Slovak Archivists 2019–2020).....	435
Michal Wanner: Wojciech Bogumil Jastrzębowski, <i>Traktat o wiecznym przymierzu między narodami ucywilizowanymi. Konstytucja dla Europy. (Treaty of Perpetual Alliance between Civilized Nations: Constitution for Europe.)</i>	83
Michal Wanner: Jacek Krochmal, <i>Skarby w archiwach zaklęte / Enchanted treasures from the archives: Dzieje Polski w dokumencie archiwalnym / A history of Poland in archive documents. Part I: Dawna Polska (do 1795 roku) / Part I: Old Poland (to 1795).</i>	90

THIS ISSUE'S WRITERS

Number 1	95
Number 2	224
Number 3	229
Number 4	448

